

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2019. október 16.*

„Előzetes döntéshozatal – 2003/96/EK irányelv – Az energiatermékek és a villamos energia adóztatása – A 21. cikk (5) bekezdésének harmadik albekezdése – A kis villamosenergia-termelőknek a megtermelt villamos energia adóztatásától függő adómentessége – A végső villamosenergia-fogyasztást terhelő belföldi adó hiánya a megállapított átmeneti időszak alatt – A 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja – A villamos energia előállításához felhasznált energiatermékekre és villamos energiára vonatkozó mentesítési kötelezettség”

A C-270/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Conseil d'État (államtanács, Franciaország) a Bírósághoz 2018. április 19-én érkezett, 2018. április 13-i határozatával terjesztett elő

az **UPM France SAS**

és

a **Premier ministre**,

a **Ministre de l'Action et des Comptes Publics**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök (előadó), I. Jarukaitis, Juhász E., M. Ilešič és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: hivatalvezető: D. Dittert egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. március 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az UPM France SAS képviseletében G. de Cordes avocat,
- a francia kormány képviseletében D. Colas, E. de Moustier és A. Alidière, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

- a spanyol kormány képviselőjében A. Rubio González és V. Ester Casas, meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviselőjében A. Armenia és C. Perrin, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2019. május 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv (HL 2003. L 283., 51. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 405. o.; helyesbítés: HL 2017. L 5., 23. o.) 14. cikke (1) bekezdése a) pontjának és 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az UPM France SAS (a továbbiakban: SAS) és a Premier ministre (miniszterelnök), valamint a Ministre de l'Action et des Comptes publics (az államigazgatásért és államháztartásért felelős miniszter, Franciaország) között a hőenergia és villamos energia kapcsolt előállítására szánt földgáz adóztatása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2003/96 irányelv (2)–(5), (24) és (25) preambulumbekkezdése kimondja:
 - „(2) A villamos energia és az ásványolajon kívüli egyéb energiatermékek minimum [helyesen: minimális] adómértékét megszabó közösségi rendelkezések hiánya káros hatással lehet a belső piac megfelelő működésére.
 - (3) A belső piac megfelelő működése és az egyéb közösségi politikák célkitűzéseinek elérése megköveteli, hogy a legtöbb energiatermékre, beleértve a villamos energiát, a földgázt és a szénét is, közösségi szinten minimum [helyesen: minimális] adómértékeket állapítsanak meg.
 - (4) A tagállamok által alkalmazott nemzeti energiaadó-mértékek érezhető különbségei hátrányosnak bizonyulhatnak a belső piac megfelelő működésére.
 - (5) A megfelelő minimum [helyesen: minimális] közösségi adómértékek meghatározása lehetővé teheti a nemzeti adómértékek között fennálló különbségek csökkentését.
- [...]
- (24) A tagállamok számára engedélyezni kell bizonyos egyéb adómentességek vagy adókedvezmények alkalmazását, ha azok nem károsak a belső piac megfelelő működésére és nem eredményeznek torzulást a versenyben.
- (25) Különösen a kapcsolt hő- és villamosenergia-előállítás, valamint – az alternatív energiaforrások használatának előmozdítása érdekében – a megújuló energiaforrások szerezhetnek jogosultságot kedvezményes bánásmódra.”

4 Ezen irányelv 1. cikke kimondja, hogy a tagállamok ezen irányelvvel összhangban adót állapítanak meg az energiatermékekre és a villamos energiára.

5 Az említett irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében:

„A [jövedékiadó-köteles termékekre vonatkozó általános rendelkezésekről és e termékek tartásáról, szállításáról és ellenőrzéséről szóló, 1992. február 25-i] 92/12/EGK [tanácsi] irányelvben [(HL 1992. L 76., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 179. o.)] meghatározott, az adóköteles termékek adómentes felhasználásairól szóló általános rendelkezéseken kívül, és egyéb közösségi rendelkezések sérelme nélkül a tagállamok a következőket olyan feltételekkel mentesítik az adózás alól, amely feltételeket az ilyen mentességek helyes és következetes alkalmazása, és az adókijátszás, adókikerülés vagy visszaélés megelőzése céljából határoznak meg:

a) villamos energia előállításához felhasznált energiatermékek és villamos energia, és a villamosenergia-előállítási képesség fenntartásához felhasznált villamos energia. A tagállamok környezetvédelem-politikai célzattal azonban e termékeket adókötelessé tehetik, anélkül hogy be kellene tartaniuk az ezen irányelvben meghatározott minimum [helyesen: minimális] adómértékeket. Ilyen esetben e termékek adózását nem kell figyelembe venni a villamos energia 10. cikkben meghatározott minimum [helyesen: minimális] adómértékének kielégítése céljából.”

6 Ugyanezen irányelv 15. cikke (1) bekezdésének c) pontja a következőképpen rendelkezik:

„Más közösségi rendelkezések sérelme nélkül a tagállamok adóügyi ellenőrzés mellett teljes vagy részleges adómentességeket vagy adókedvezményeket alkalmazhatnak a következőkre:

[...]

c) kapcsolt hő- és villamos energia előállításához [helyesen: hő- és villamos energia kapcsolt előállításához] felhasznált energiatermékek és villamos energia”.

7 A 2003/96 irányelv 18. cikke különös átmeneti intézkedéseket rögzít számos tagállam számára. A Francia Köztársaság vonatkozásában ezen irányelv 18. cikkének (10) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A Francia Köztársaság 2009. január 1-jéig teljes vagy részleges mentességet vagy kedvezményt alkalmazhat az állam, a regionális és helyi önkormányzati szervek vagy egyéb közjogi intézmények által hatóságként végzett tevékenységek vagy ügyletek tekintetében felhasznált energiatermékekre és villamos energiára.

A Francia Köztársaság átmeneti időszakot alkalmazhat 2009. január 1-jéig, hogy jelenlegi villamosenergia-adórendszerét az ezen irányelvben meghatározott rendelkezésekhez igazítsa. Ezen időszak alatt a villamos energia jelenlegi helyi adóztatás teljes mértékének átlagát kell figyelembe venni annak kiértékelésénél, hogy az ezen irányelvben előírt minimummértékeket [helyesen: minimális mértéket] betartják-e.”

8 Az említett irányelv 21. cikkének (5) bekezdése értelmében:

„(1) A [92/12] irányelvben előírt adóköteles eseményt meghatározó általános rendelkezéseken és a fizetésre vonatkozó rendelkezéseken kívül az energiatermékek adójának összege a 2. cikk (3) bekezdésében említett adóköteles események egyikének bekövetkeztekor is esedékessé válik.

[...]

(5) [...]

Forgalmazónak kell tekinteni a villamos energiát saját felhasználásra elállító jogi személyt. A 14. cikk (1) bekezdésének a) pontja ellenére a tagállamok mentesíthetik a kis villamosenergia-termelőket az adófizetés alól, feltéve hogy megadóztatják a kérdéses villamos energia előállításához felhasznált energiatermékeket.

[...]”

- 9 A 2003/96 irányelv 28. cikke előírja, hogy a tagállamok annak rendelkezéseit 2004. január 1-jei hatállyal alkalmazzák, kivéve az ezen rendelet 16. cikkében és a 18. cikkének (1) bekezdésében meghatározott rendelkezéseket, amelyeket a tagállamok 2003. január 1-jétől alkalmazhatják.

A francia jog

- 10 A code des douanes (vámkódex) 266d. cikke (1) bekezdésének a 2004. január 1. és 2006. december 31. között hatályos változata a következőképpen rendelkezett:

„A földgázt a végső fogyasztóhoz történő értékesítése során [...] belső fogyasztási adó terheli.”

- 11 A vámkódex 266d. cikke (3) bekezdésének a 2006. január 1. és 2006. december 31. között hatályos változata előírta:

„[...]

Mentesül továbbá az adó alól a következő célokkal felhasználásra szánt gáz értékesítése:

[...]

- c) 2006. január 1-jétől, amennyiben a gáz tüzelőanyagként villamos energia előállítását szolgálja, kivéve ha a szállított gázt a 266d. cikk A. része szerinti létesítményekben kívánják felhasználni.”

- 12 A vámkódex 266d. cikke A. részének a 2006. január 1-jétől hatályos szövege a következő:

„A hő- és villamos energia, illetve hő és mechanikus energia kapcsolt előállítására szolgáló kapcsolt berendezésekben felhasználandó gáz és ásványolaj értékesítése a berendezések üzembe helyezésének időpontjától számított öt évig mentes a 265. cikkben és a 265d. cikkben előírt belső fogyasztási adók alól. [...]

E mentességet a legkésőbb 2007. december 31-én üzembe helyezett berendezésekre kell alkalmazni. [...]

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 13 Az UPM papírgyártó tevékenységéhez egy kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő erőművet működtet, amelyhez fűtőanyagként földgázt használ fel.
- 14 Az UPM részére 2004. január 1. és 2008. április 1. között értékesített földgázt a Vámkódex 266d. cikke szerinti belső földgázfogyasztási adó (a továbbiakban: TICGN) terhelte, amelyet az értékesítő számolt fel és fizetett meg.

- 15 Az UPM, mivel úgy vélte, hogy ezen értékesítések villamosenergia-termeléshez felhasznált részét a 2003/96 irányelv 14. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően mentesíteni kellett volna ezen adó alól, a tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Cergy-Pontoise-i közigazgatási bíróság, Franciaország) előtt kérte az így megfizetett adó visszatérítését, valamint azon kár megtérítését, amely véleménye szerint azon oknál fogva érte őt, hogy a Francia Köztársaság késlekedett ezen irányelvnek a francia jogba történő átültetésével.
- 16 A 2013. július 17-i ítéletében a tribunal administratif de Cergy-Pontoise, miután megállapította, hogy a döntéshozatal a 2007. január 1. és 2008. március 31. közötti időszak vonatkozásában megtérített összegek erejéig részlegesen okafogyottá vált, ezt meghaladóan elutasította az UPM kérelmeit. A cour administrative d'appel de Versailles (versailles-i fellebbviteli bíróság, Franciaország) a 2016. március 15-i ítéletben azzal az indokkal utasította el az UPM által benyújtott fellebbezést, hogy az e társaság által felhasznált földgáz kizárólag az említett irányelv 15. cikkének, nem pedig ugyanezen irányelv 14. cikkének a hatálya alá tartozik, és hogy az e földgázra vonatkozó adóztatási rendszer nem osztható fel aszerint, hogy e földgázt hőtermelésre vagy villamosenergia-termelésre szánták.
- 17 2016. május 17-én az UPM felülvizsgálati kérelmet nyújtott be ezen ítélettel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, azaz a Conseil d'État-hoz (államtanács, Franciaország).
- 18 E bíróság megállapítja, hogy az UPM által előterjesztett jogalap a 2018. március 7-i Cristal Union ítéleten (C-31/17, EU:C:2018:168) alapul, amelyben a Bíróság kimondta, hogy a 2003/96 irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt kötelező mentességet alkalmazni kell a villamos energia előállításához felhasznált energiatermékekre, amennyiben e termékeket a villamos energia és a hőenergia ezen irányelv 15. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett kapcsolt előállításához használják fel.
- 19 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor rámutat arra, hogy az alapügyben alperesként eljáró ministre de l'Action et des Comptes publics előadja, hogy még ha feltételezhető is, hogy az UPM helyzetére nem a 2003/96 irányelv 15. cikke az egyetlen alkalmazandó rendelkezés, a vitatott adózás, amelynek az UPM a hatálya alá tartozik, megfelel ezen irányelv céljainak, mivel az említett irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontját annak 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésével összefüggésben kell értelmezni, amiből az következik, hogy a villamos energia előállításához felhasznált földgáz adómentessége az előállított villamos energia adóztatásától függ, ami a jelen ügyben nem valósul meg.
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a 2003/96 irányelv 18. cikke (10) bekezdésének második albekezdése alapján 2009. január 1-jéig átmeneti időszak állt a Francia Köztársaság rendelkezésére, hogy a villamos energia adóztatására vonatkozó rendszerét a harmonizált jövedéki adó bevezetését megelőzően átalakítsa. Ugyanakkor csak a loi du 2010. december 7 portant nouvelle organisation du marché de l'électricité (a villamos energia piacának új megszervezéséről szóló, 2010. december 7-i törvény) (a JORF 2010. december 8-i száma, 21467. o.) hatálybalépésével került sor a villamos energia végső fogyasztását terhelő belső adó bevezetésére.
- 21 Így a Francia Köztársaság az alapügyben szóban forgó, 2004. január 1-jétől 2006. december 31-ig tartó időszakban még nem írta elő a villamos energia nemzeti adóztatását. Egyedül a villamosenergia-közszolgáltatási hozzájárulás, valamint a helyi adók, amelyek így adón kívüli összegként jelentek meg a villamos energia számlán, terhelték a villamosenergia-fogyasztást. Ugyanakkor a villamos energiát saját felhasználásra előállító villamosenergia-termelők mentességet élveztek a villamos energia helyi adóztatása alól.
- 22 Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság szerint tisztázni kell, hogy az az adómentesség, amelynek a kis villamosenergia-termelők részére történő nyújtására a tagállamok a 2003/96 irányelv 21. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdése alapján jogosultak, származhat-e, amint azt a ministre de l'Action et des Comptes publics állítja, a 2011. január 1-jét megelőző időszak tekintetében fennállóhoz hasonló helyzetből, amely időszak alatt a Francia Köztársaság még nem vezette be a

villamos energia végső fogyasztását terhelő belső adót, és ebből következően az ezen adó alól a kistermelőket megillető adómentességet sem. Adott esetben tisztázni kell továbbá, hogy hogyan kell együttesen értelmezni a 2003/96 irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontját és annak 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdését, különösen annak eldöntése érdekében, hogy e rendelkezések maguk után vonnak-e olyan minimális adóztatást, amely a felhasznált adómentes földgázzal előállított villamos energia megadóztatásából vagy a villamos energia előállításának adómentességéből ered, és a tagállamnak így a felhasznált földgázra kell adót kivetnie.

23 E körülmények között a Conseil d'État (államtanács) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A [2003/96] irányelv [21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének] rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy az az adómentesség, amelynek a kis villamosenergia-termelők részére történő nyújtására a tagállamokat azok felhatalmazzák, amennyiben e tagállamok az e villamos energia előállításához felhasznált energiatermékek után adót vetnek ki, származhat a jelen [ügyben szóban forgó,] 2011. január 1-jét megelőző időszak tekintetében meghatározott helyzethez hasonló helyzetből, amely időszak alatt [a Francia Köztársaság] – amint arra [ezen] irányelv felhatalmazta – még nem vezette be a villamos energia végső fogyasztását terhelő belső adót, és ennek következtében az ezen adó alól a kistermelőket megillető mentességet sem?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén miként kell együtt értelmezni a [z említett] irányelv 14. cikke [(1) bekezdése a) pontjának] és 21. cikke [(5) bekezdése harmadik albekezdésének] rendelkezéseit azon kistermelők tekintetében, amelyek az általuk előállított villamos energiát saját tevékenységük ellátásához használják fel? Többek között e rendelkezések maguk után vonnak-e egy minimális adóztatást, amely a felhasznált adómentes földgázzal előállított villamos energia megadóztatásából [vagy] a villamos energia előállításának adómentességéből ered, és a tagállamnak így a felhasznált földgázra kell adót kivetnie?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

24 A francia kormány vitatja az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát, mivel az előterjesztett kérdésekre adandó válasz nem szükséges az alapügy tényleges megoldásához.

25 E kormány szerint azon átmeneti időszak alatt, amely a 2003/96 irányelv 18. cikke (10) bekezdése alapján a Francia Köztársaság rendelkezésére állt a villamos energia adóztatására vonatkozó rendszerének átalakítására, e tagállam fenntarthatta a villamos energiára vonatkozó adóztatási rendszerét, mivel tiszteletben tartotta az ezen irányelvben meghatározott minimális adómértéket.

26 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy kizárólag a jogvitát tárgyaló és a meghozandó határozatért felelős nemzeti bíróság feladata annak eldöntése, hogy az ügy sajátos jellemzőire és az előzetes döntéshozatalra utalás szükségességére tekintettel valóban relevánsak-e a Bíróságnak feltett kérdések az ítélet meghozatalához. Következésképpen, ha a feltett kérdések valamely uniós jogi szabály értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni (2018. december 10-i Wightman és társai ítélet, C-621/18, EU:C:2018:999, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

27 Ebből az következik, hogy az uniós jogra vonatkozó kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jogi szabály kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság

rendelkezésre azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2018. december 10-i Wightman és társai ítélet, C-621/18, EU:C:2018:999, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 28 A jelen ügyben emlékeztetni kell arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság olyan határozattal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelem tárgyában járt el, amelyben elutasították az UPM azon kérelmét, amelyet a Vámkódex 266d. cikke szerinti TICGN visszatérítésére irányulóan nyújtott be, mivel e társaság úgy vélte, hogy a földgáz villamosenergia-termeléshez felhasznált részét a 2003/96 irányelv 14. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően mentesíteni kellett volna ezen adó alól.
- 29 E körülmények között az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések, mivel az uniós jog rendelkezéseinek a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő jogvitával összefüggésben való értelmezésére vonatkoznak, nem tűnnek nyilvánvalóan irrelevánsnak.
- 30 E tekintetben nem bír jelentőséggel, hogy a 2003/96 irányelv 18. cikke (10) bekezdése alapján átmeneti időszak állt a Francia Köztársaság rendelkezésére annak érdekében, hogy a villamos energia adóztatására vonatkozó rendszerét ezen irányelv rendelkezéseihez igazítsa, mivel e megfontolások az előterjesztett kérdésekre adandó válaszok érdemi részére, nem pedig azok elfogadhatóságára vonatkoznak.
- 31 Következésképpen meg kell állapítani, hogy ezen előterjesztett kérdések elfogadhatóak.

Az első kérdésről

- 32 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2003/96 irányelv 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének második mondatát, hogy a Francia Köztársaság azon átmeneti időszakban, amelyet a részére ezen irányelv 18. cikke (10) bekezdése második albekezdésének megfelelően 2009. január 1-jéig biztosítottak, és amely időszak alatt e tagállam nem hozta létre a villamos energia említett irányelv szerinti adóztatására vonatkozó rendszerét, alkalmazhatta az e rendelkezéssel a kis villamosenergia-termelőkre vonatkozóan előírt adómentességet, amennyiben az ugyanezen irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontjától eltérve az e villamos energia előállításához felhasznált energiatermékek után adót vetettek ki.
- 33 A Bíróság elé terjesztett iratokból az következik, hogy 2004. január 1. és 2008. április 1. között az UPM az általa villamos energia előállítása érdekében felhasznált földgáz tekintetében a TICGN hatálya alá tartozott. Egyébként nem képezi vita tárgyát, hogy mivel az így előállított villamos energiát saját tevékenységéhez használta fel, az nem tartozik a helyi villamosenergia-adók hatálya alá.
- 34 A francia kormány előadja, hogy amikor az előállított villamos energia ténylegesen mentesítésre kerül az adó alól, az ezen energia előállítására szánt energiatermékeket meg kell adóztatni. A 2003/96 irányelv ugyanis önmagában minimális adóztatást von maga után, amely vagy azon villamos energia megadóztatásából ered, amelyet az ezen energia előállításához felhasznált energiatermékek mentesítésével állítottak elő, vagy azon energiatermékek minimális adóztatásából, amelyet villamos energia előállításához használnak fel, amikor ez utóbbi mentes az adó alól.
- 35 Ebben az összefüggésben vár választ a kérdést előterjesztő bíróság arra, hogy az alapügy felperese által villamos energia előállítása céljából felhasznált földgáz adóztatása, jóllehet a Francia Köztársaság nem vezette be a jelen ítélet 20. pontjában hivatkozott, villamos energia végső fogyasztására kivetett belső adót, és ebből következően nem mentesítette a kis villamosenergia-termelőket sem ezen adó alól, összhangban van-e a 2003/96 irányelv 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének második mondatával.

- 36 Emlékeztetni kell arra, hogy a 2003/69 irányelv az energiatermékekre és a villamos energiára vonatkozó harmonizált adó bevezetését írja elő.
- 37 Ezen irányelv célkitűzéseiből e tekintetben az következik, hogy az az energia- és a villamosenergia-termékek harmonizált adóztatásának rendszerét írja elő, amely – amint az (2)–(5) és (24) preambulumbekzdéséből is levezethető – elsősorban arra irányul, hogy az energiaágazatban előmozdítsa a belső piac megfelelő működését, különösen a verseny torzulásának elkerülésével (lásd ebben az értelemben: 2018. március 7-i *Cristal Union* ítélet, C-31/17, EU:C:2018:168, 29. pont; 2018. június 27-i *Turbogás* ítélet, C-90/17, EU:C:2018:498, 34. pont).
- 38 E tekintetben, elsősorban a villamos energia előállítását illetően, az uniós jogalkotó – amint az többek között az energiatermékek közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló tanácsi irányelvjavaslat (HL 1997. C 139., 14. o.) indoklásának 5. oldalából következik – úgy döntött, hogy a tagállamokat a 2003/96 irányelv 1. cikkének megfelelően arra kötelezi, hogy az előállított villamos energiát adóztassák meg, mivel az ezen energia előállításához használt energiatermékeket ezzel párhuzamosan mentesíteni kell az adó alól, mégpedig a célból, hogy el lehessen kerülni a villamos energia kettős adóztatását (2018. március 7-i *Cristal Union* ítélet, C-31/17, EU:C:2018:168, 30. pont; 2018. június 27-i *Turbogás* ítélet, C-90/17, EU:C:2018:498, 35. pont).
- 39 Ily módon a 2003/96 irányelv 14. cikke (1) bekezdése a) pontjának első mondata előírja, hogy a tagállamok kötelesek mentesíteni az adózás alól különösen a villamos energia előállításához felhasznált energiatermékeket és villamos energiát. Ezen irányelv 21. cikke (5) bekezdése első albekezdésének megfelelően a villamos energia előállításához felhasznált villamos energia és földgáz tehát a forgalmazó vagy továbbforgalmazó általi rendelkezésre bocsátás időpontjában válik adókötelessé.
- 40 Az említett irányelv 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének második mondata ugyanakkor kivételt ír elő e rendelkezések alól a kistermelők javára, mivel a tagállamok mentesíthetik az adófizetés alól az e termelők által előállított villamos energiát, feltéve hogy megadóztatják az ezen villamos energia előállításához felhasznált energiatermékeket.
- 41 Így a villamos energia áthárított adóztatásának elve alóli kivételt jelent az, hogy ezen 21. cikk (5) bekezdése harmadik albekezdésének második mondata biztosítja a tagállamok számára annak lehetőségét, hogy mentesítsék az adó alól a kistermelők által előállított és saját maguk által felhasznált villamos energiát, azzal a feltétellel, hogy megadóztatják az e villamos energia előállításához felhasznált energetikai termékeket (2018. június 27-i *Turbogás* ítélet, C-90/17, EU:C:2018:498, 36. pont).
- 42 A Bíróság a 2018. június 27-i *Turbogás* ítélet (C-90/17, EU:C:2018:498) 37. pontjában már kimondta, hogy az említett 21. cikk (5) bekezdése harmadik albekezdése második mondatának a kistermelőkre vonatkozó rendelkezései kizárólag azon módozatokra vonatkoznak, amelyek szerint a villamos energiát a harmonizált adóztatási rendszer alá kell vonni, elsősorban az adóztatásra e sajátos körülmények között vonatkozó adminisztratív költségek elkerülése céljából.
- 43 Márpedig az alapügyben szóban forgó földgáz adóztatása nem tekinthető az ezen irányelv 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének második mondatában a kistermelők tekintetében előírt eltérést biztosító rendszernek. A Francia Köztársaság ugyanis nem hozta létre a villamos energia adóztatására vonatkozó azon szabályozást, amely alól e rendelkezés eltérést tesz lehetővé.
- 44 A 2003/96 irányelv 18. cikke (10) bekezdése második albekezdésének megfelelően ugyanis 2009. január 1-jéig átmeneti időszak állt a Francia Köztársaság rendelkezésére a villamos energia adóztatására vonatkozó rendszerének az ezen irányelv rendelkezéseinek megfelelő átalakítására.

- 45 Így ezen időpontig a 2003/96 irányelv által előírt minimális adómértékek tiszteletben tartása jelentette a villamos energia adóztatásának az uniós jog által előírt szabályai közül a Francia Köztársaságot] kizárólagosan terhelő kötelezettséget (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Messer France ítélet, C-103/17, EU:C:2018:587, 23. pont).
- 46 A Francia Köztársaság tehát a 2003/96 irányelv hatálybalépése előtt szabadon fenntarthatta a villamos energiára vonatkozó adóztatási rendszerét.
- 47 Márpedig a Bíróság a 2018. július 25-i Messer France ítélet (C-103/17, EU:C:2018:587) 31. pontjában már kimondta, hogy az alapügyben szóban forgó időszakban a Francia Köztársaság nem módosította a villamos energia adóztatására vonatkozó rendszerét annak érdekében, hogy ilyen jövedéki adót hozzon létre. A Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik, hogy ezen jövedéki adót a jelen ítélet 20. pontjában hivatkozott, a villamos energia piacának új megszervezéséről szóló, 2010. december 7-i 2010-1488. sz. törvény hozta létre, amellyel bevezetésre került a villamos energia végső fogyasztását terhelő belső adó.
- 48 Amint arra a Bíróság a jelen ítélet 42. pontjában emlékeztetett, a 2003/96 irányelv 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének második mondata kizárólag a harmonizált adóztatási rendszer egyik alkalmazási módja (lásd ebben az értelemben: 2018. június 27-i Turbogás ítélet, C-90/17, EU:C:2018:498, 37. pont). Ennélfogva a Francia Köztársaság az alapügyet illetően nem hivatkozhat valamely olyan adóztatási rendszer alkalmazási módjára, amelynek létrehozására ezen ügy tényállásának megvalósulása idején még nem került sor.
- 49 A francia kormánynak a 2003/96 irányelv 18. cikke (10) bekezdése második albekezdésében előírt átmeneti rendszerre vonatkozó érvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy ezen átmeneti rendszert megszorítóan kell értelmezni (lásd analógia útján: 2006. december 7-i Eurodental ítélet, C-240/05, EU:C:2006:763, 54. pont; 2019. február 27-i Görögország kontra Bizottság ítélet, C-670/17 P, EU:C:2019:145, 52. pont). Márpedig e rendelkezés szövegéből az következik, hogy az abban előírt átmeneti időszak csak a Francia Köztársaság számára arra irányulóan fennálló lehetőségre vonatkozik, hogy a villamos energia adóztatására vonatkozó rendszerét, nem pedig a villamos energia előállítására felhasznált energiatermékek adóztatására vonatkozó rendszerét átalakítsa.
- 50 A 2003/96 irányelv 18. cikke (10) bekezdése második albekezdésének ilyen olvasatát támasztja alá az a körülmény, hogy az uniós jogalkotó kifejezetten hivatkozott az ilyen termékekre azon átmeneti rendszer keretében, amelyet e 18. cikk (10) bekezdésének első albekezdése írt elő, amely kimondja, hogy a Francia Köztársaság teljes vagy részleges mentességet vagy kedvezményt alkalmazhat az állam, a regionális és helyi önkormányzati szervek vagy egyéb közjogi intézmények által felhasznált energiatermékekre és villamos energiára.
- 51 Ennélfogva a 2003/96 irányelv 18. cikke (10) bekezdésének második albekezdése szerinti átmeneti időszakban a villamos energia előállításához felhasznált energiatermékek adómentességére vonatkozó, ezen irányelvben előírt rendelkezések teljes mértékben alkalmazandók voltak a Francia Köztársaságban.
- 52 Márpedig a Bíróság már kimondta, hogy amikor az uniós jogalkotó lehetővé kívánta tenni a tagállamok számára, hogy eltérjenek a kötelező mentesítés 2003/96 rendelettel bevezetett rendszerétől, ezen irányelv 14. cikke (1) bekezdése a) pontjának második mondatában – amely szerint a tagállamok a környezetvédelmen alapuló okok miatt megadóztathatják a villamos energia előállítására használt energiatermékeket –, illetve az említett irányelv 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének második mondatában – amelynek értelmében azoknak a tagállamok, amelyek mentesítik a kis villamosenergia-termelőket az adófizetés alól, meg kell, hogy adóztassák az e villamos energia előállításához felhasznált energiatermékeket – kifejezetten előírta azt (2018. március 7-i Cristal Union ítélet, C-31/17, EU:C:2018:168, 27. pont).

- 53 Ily módon a 2003/96 irányelv szerkezetéből az következik, hogy e két sajátos eset kivételével a villamos energia előállításához felhasznált energiatermékeknek az ezen irányelv 14. cikke (1) bekezdése a) pontja első mondatában előírt kötelező mentesítése feltétlen módon került előírásra a tagállamok tekintetében (2018. március 7-i Cristal Union ítélet, C-31/17, EU:C:2018:168, 28. pont).
- 54 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/96 irányelv 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy a Francia Köztársaság azon átmeneti időszakban, amelyet a részére ezen irányelv 18. cikke (10) bekezdése második albekezdésének megfelelően 2009. január 1-jéig biztosítottak, és amely időszak alatt e tagállam nem hozta létre a villamos energia említett irányelv szerinti adóztatására vonatkozó rendszerét, nem alkalmazhatta az e rendelkezéssel a kis villamosenergia-termelőkre vonatkozóan előírt adómentességet, amennyiben az ugyanezen irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontjától eltérve az e villamos energia előállításához felhasznált energiatermékek után adót vetettek ki.

A második kérdésről

- 55 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdést nem kell megválaszolni.

A költségekről

- 56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

Az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv 21. cikke (5) bekezdése harmadik albekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy a Francia Köztársaság azon átmeneti időszakban, amelyet a részére ezen irányelv 18. cikke (10) bekezdése második albekezdésének megfelelően 2009. január 1-jéig biztosítottak, és amely időszak alatt e tagállam nem hozta létre a villamos energia említett irányelv szerinti adóztatására vonatkozó rendszerét, nem alkalmazhatta az e rendelkezéssel a kis villamosenergia-termelőkre vonatkozóan előírt adómentességet, amennyiben az ugyanezen irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontjától eltérve az e villamos energia előállításához felhasznált energiatermékek után adót vetettek ki.

Aláírások